

1 Styrk Kernefagligheden på Arts!

2
3 I forbindelse med universitets udviklings- og forandringsproces og de generelle
4 forandringer i universitetsverdenen er kernefaglighed på Aarhus Universitet på mange
5 af Arts-fagene kommet under pres. Studienævnene tvinges til at lægge tværfaglige
6 moduler ind i studieordningerne, de fagnære studiemiljøer forringes, og forskningen
7 organiseres i stigende grad separat fra undervisningen. Dette er en bekymrende tendens,
8 fordi svækkelsen af kernefagligheden er en svækkelse af grundlaget for en stærk
9 uddannelse, hvilket truer både AU som en garant for god uddannelse og de studerendes
10 fremtidige jobmuligheder.

11

12 **Tvungen tværfaglighed**

13 Siden år 2011 har alle studier på det tidligere humanistiske fakultet af dekanatet været
14 tvunget til at reservere i alt 40 ECTS, dvs. 2/3 del af et studenterårsværk, i deres
15 studieordninger til tværfaglige moduler. Hhv. 10 point til HUMfag, svarende til 1/3
16 semester, og 30 point til profilfag, svarende til et helt semester – en ordning som
17 overvejes udvidet til resten af Arts. 2/3 årsværk er en stor del af uddannelserne, når op
18 til 1,5 årsværk allerede er tværfagligt med bachelor- og kandidattilvalg – så samlet set
19 bliver mere end 40 % af den studerendes uddannelse væk fra hovedfaget! Det er mange
20 point at reservere, og flere fag har allerede indarbejdet de forslag de mente var
21 relevante.

22 Artsrådet er generelt imod, at man underkender studienævnenes magt og kompetencer
23 ved at tvinge tiltag ned over dem og dermed frarøver de studerendes og VIP'ernes
24 muligheder for at præge, udvikle og kvalitetssikre deres uddannelser. Fagene på Arts er
25 meget forskellige, og derfor bør det være de studerende og VIP'erne, der kender
26 uddannelserne og det efterfølgende arbejdsmarked bedst, som har kompetencen og
27 muligheden for at tilrettelægge uddannelsen gennem studienævnene. Artsrådet er ikke
28 imod tværfaglighed generelt, men vi mener, at en stærk tværfaglighed nødvendigvis må
29 bygge på en stærk kernefaglighed. Samtidig giver den nuværende uddannelsesstruktur
30 allerede rig mulighed for tværfaglighed med tilvalg på både bachelor og kandidat samt
31 mulighed for at vælge en anden kandidatuddannelse, og derfor mener vi ikke, de nye
32 tvungne tiltag er nødvendige. Universitetet burde i stedet arbejde på at få mobiliteten og
33 fleksibiliteten i tilvalg forøget indenfor egne rækker, og ikke tvinge studerende til at lave
34 ITT'er for at få det tilvalg de ønsker.

35

36

37 *HUMfag/Artsfag*

38 Fagene fra det gamle humanistiske fakultet har siden 2011 været tvungne til at afsætte
39 10 ECTS point på 3. semester på bacheloruddannelsen til HUMfag. Artsrådet anser dette
40 for at være problematisk af flere grunde. For det første udhuler HUMfaget
41 kernefagligheden på bacheloruddannelsernes hovedfag ved at mindske antallet af ECTS
42 point. For det andet er der på 3. semester i mange tilfælde endnu ikke opbygget en
43 kernefaglighed, som er tilstrækkelig stærkt til, at den kan anvendes i tværfaglige
44 sammenhænge. Samtidig udvander kravet om, at HUMfag skal henvende sig til alle
45 Artsstuderende, de udbudte fags niveau, hvilket generelt mindsker det faglige udbytte
46 på bacheloruddannelserne og forhindrer progression. Således forringer HUMfag
47 mulighederne for kvalificeret tværfaglighed på tilvalg. Artsrådet mener at god
48 tværfaglighed bygger på, at studerende har mulighed for at tage fag på andre studier, og
49 at fagene ikke påtvinges at oprette nye undervisningsforløb.
50 Ud fra ovenstående argumenter mener Artsrådet, at HUMfag skal afskaffes, og at
51 studienævnene igen skal have fuld selvbestemmelse over deres uddannelser.

52

53 *Profilmag*

54 Artsrådet anerkender, at profilmagene giver gode muligheder for, at nogle studerende
55 kan erhvervsrette deres uddannelser. Dog mener vi, at det er dybt problematisk, at
56 muligheden for at specialisere sig i sin egen kernefaglighed forringes drastisk ved at hele
57 30 ECTS-point, dvs. et helt semester, reserveres til tværfaglige profilmag. Dette resulterer
58 i nogle meget tynde kandidatuddannelserne for især studerende, der både vælger
59 bachelor- og kandidattilvalg, idet disse kun vil have mulighed for 15 ECTS-points
60 kernefaglig undervisning på deres hovedfag, hvilket er uacceptabelt. Artsrådet mener
61 som udgangspunkt, at der er flere gode muligheder i profilmagsordningen, men der skal
62 være plads til, at studerende kan vælge kernefagligt på profilmagsemesteret – og det er en
63 underskudsforretning, at studerende tager til fx København og Aalborg på udveksling
64 for at få kernefaglig kandidatundervisning.

65

66 Sammen med HUMfag er profilmag med til at skævvride fordelingen af de økonomiske
67 midler mellem uddannelserne på Arts, fordi de studier og institutter, der kan udbyde
68 mange og populære profilmag og HUMfag, får flere penge end de, der ikke kan udbyde så
69 mange. Dette skævvrider den eksisterende bemanding og øger desuden incitamentet til
70 at uddannelserne udbyder poppede 'buzzwords-fag' uden et acceptabelt akademisk
71 niveau. Profilmagene er særligt problematiske for små fag, som har dårlige muligheder
72 for at udbyde valgfag til profilerne.

73 Derfor mener Artsrådet, at profilmagene skal afskaffes, og at universitetet i stedet skal
74 facilitere muligheden for, at studerende kan tage ikke-tvungne tværfaglige fag,
75 kernefaglige fag eller følge undervisningsforløb på andre fag. Dette vil også give de
76 studerende mulighed for at tilrettelægge deres egen unikke uddannelsesprofil i stedet
77 for at vælge én ud af fem.

78

79 **Fagidentitet og studiemiljø**

80 For at styrke kernefagligheden og uddannelserne generelt, er det vigtigt med stærke
81 fagnære studiemiljøer, der giver en faglig identitet og knytter de studerende til
82 medstuderende og forskere. AUs studiemiljøundersøgelse fra 2011 viser, at det er på
83 Arts, at færrest studerende føler sig som en del af et større fællesskab på deres studie, og
84 at det er her, de studerende vurderer mulighederne for social kontakt til medstuderende
85 dårligst¹. Andre undersøgelser viser, at dårlig social tilknytning til studiet øger risikoen
86 for, at studerende falder fra deres studie, ligesom det svækker den faglige og sociale
87 identitet.² Derfor er det særligt alarmerende, at Arts er det fakultet, som i forbindelse
88 med universitets udviklings- og forandringsproces har oplevet flest ændringer og
89 forringelser i det fagnære fysiske studiemiljø. Studier har mistet opholdsrum og
90 foreningslokaler, velfungerende fagnære miljøer splittes op, lokale fagbiblioteker lukkes
91 så adgangen til materialer forringes, og muligheden for personlige læsepladser
92 forsvinder.

93 Artsrådet mener, at et stærkt fysisk fagmiljø blandt andet kræver lokale
94 studenterstyrede faglokaler, foreningslokaler, plads til lokale fredagsbarer, fagnære
95 grupperum og læsepladser. Desuden er det vigtigt med fagnære biblioteker, hvor der er
96 direkte adgang til den relevante faglige litteratur og fagenes præsenssamlinger. Desuden
97 bør det fysiske studiemiljø understøtte tæt kontakt mellem forskere og studerende.
98 Udover at et studenterdrevet studiemiljø styrker kernefagligheden og de studerendes
99 engagement, muliggør det også et stærkt fagligt netværk, der kan forbedre
100 karrieremulighederne for især nye dimittender.

101

102 **Forskningsbaseret uddannelse**

103 Det er essentielt for gode kernefaglige universitetsuddannelser, at undervisningen er
104 forskningsbaseret. Det er det forskningsbaserede element, der adskiller universitetet fra
105 andre typer af uddannelsesinstitutioner, og det er med til at sikre, at undervisningen
106 altid er på forkant med den nyeste forskning indenfor det pågældende felt. Samtidig

¹ <http://www.e-pages.dk/aarhusuniversitet/230/fullpdf/full4fbc1a13ea5a6.pdf>, s 12

² Jf. f.eks. <http://universitetsavisen.dk/uddannelse/ingen-rustur-ingen-eksamen-eller>

107 giver forskningsbaseret undervisning de studerende indsigt i akademiske metoder og
108 bidrager til udvikling af generelle akademiske kompetencer, metodebevidsthed og
109 kritisk tænkning. Derfor er Artsrådet kritisk overfor de tværfaglige perspektiver, da
110 disse har en kraftig tendens til at flytte forskerne væk fra de studerende. Ligeledes er vi
111 kritiske overfor, at uddannelse og forskning på Arts i den nye struktur organiseres
112 separat i hhv. forskningsfællesskaber' og underviserteams. Samtidig er der en tendens
113 til, at mere og mere forskning sker i tværfaglige centre, hvilket både forringer
114 mulighederne for forskningsbaseret uddannelse, da de færreste centre tilbyder
115 uddannelser, samtidig med at centrene suger midler væk fra kernefagene. Artsrådet
116 mener, at man i højere grad bør integrere undervisning og forskning i en samlet
117 organisering, der har stærke kernefaglige miljøer som et solidt fundament. Vi mener, at
118 forskningsbaseret undervisning er basis for det moderne universitet og en samtids-
119 relevant uddannelse

120

121 **Suppleringskurser er nødvendige for kernefagligheden**

122 Med finansloven 2011 afskaffede regeringen brugerbetalingen på suppleringskurser.
123 Suppleringskurser er kurser, som visse kandidatuddannelser kræver, at studerende,
124 som ikke har en bachelor i det pågældende fag, tager for at sikre, at disse studerende har
125 de nødvendige forudsætninger for at deltage i undervisningen. Artsrådet ser det som et
126 stort fremskridt i kampen mod brugerbetaling og er generelt positive overfor, at
127 studerende nu får bedre muligheder for at sammensætte uddannelser på tværs af
128 fagskel og institutioner. I redegørelsen 'Om større sammenhæng i uddannelsessystemet'
129 fremsætter regeringen imidlertid målsætningen om at afskaffe suppleringskurser fra
130 2013³, hvilket vi anser for at være et skridt i den forkerte retning.
131 Kandidatuddannelsernes krav om suppleringskurser er et forsøg på at sikre et ordentlig
132 kernefagligt niveau, og en afskaffelse vil enten betyde, at kandidatuddannelserne må
133 sænke niveauet for at gøre det muligt for studerende at klare uddannelserne uden
134 suppleringskurser, eller at en stor gruppe udelukkes fra at komme ind på ellers oplagte
135 kandidater. Afskaffelsen af suppleringskurserne og regeringens øvrige intentioner om at
136 skabe sammenhæng og fleksibilitet i uddannelsessystemer, vil føre til, at
137 kernefagligheden svækkes på både professionsbachelorerne, bachelorerne og
138 kandidaterne på grund af en generel ensretning, til skade for uddannelseskvalitet, de
139 studerende og samfundet generelt. Artsrådet kræver derfor, at planerne om at afskaffe
140 suppleringskurser trækkes tilbage.

³ <http://fivu.dk/publikationer/2012/stoerre-sammenhaeng-i-det-videregaende-uddannelsessystem/stoerre-sammenhaeng-i-det-videregaende-uddannelsessystem.pdf>, s. 24

141 **Konklusion**

142 Det er Artsrådets opfattelse, at hvis nedenstående krav eftergives, vil det styrke
143 kernefagligheden på Arts, hvilket vil være til gavn både for de studerendes faglige og
144 akademisk niveau, sociale liv og for deres fremtidige jobmuligheder.

- 145 • HUMfag afskaffes
- 146 • Profilfag afskaffes
- 147 • Et godt studiemiljø og vores egen identitet
- 148 • Forskningsbaseret uddannelse som en prioritet
- 149 • Suppleringskurser bevares